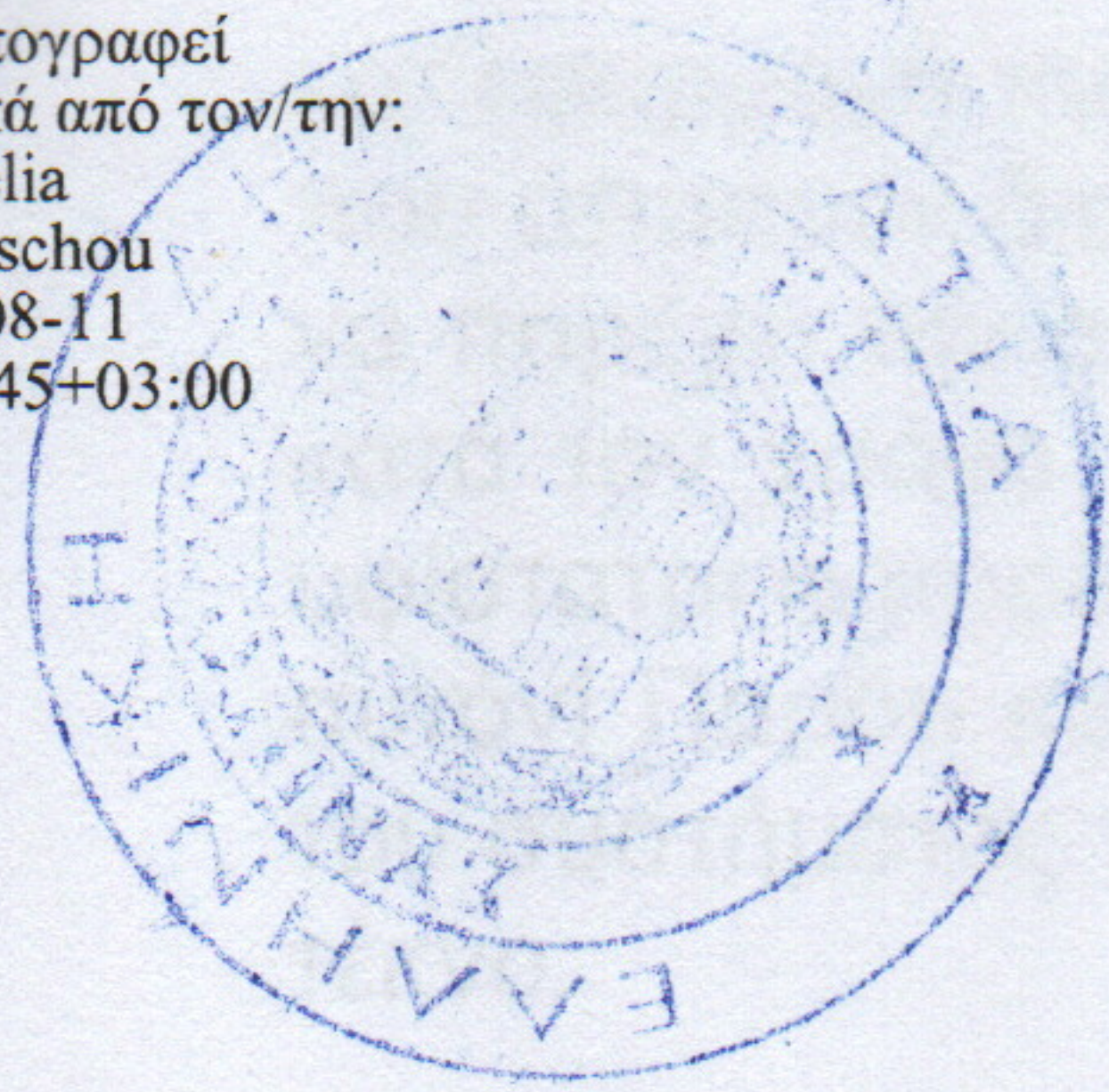

Έχει υπογραφεί
ψηφιακά από τον/την:
Evangelia
Paparaschou
2022-08-11
13:58:45+03:00

Αθήνα, 11/08/2022

Αρ. Πρωτοκόλλου: 274809/44634/2022

Ειδ.Επιστήμονας: Μαρία Μπλιάτη
(τηλ.:2131306781)

Προς
Υπουργό Εθνικής Άμυνας
κ.Νικόλαο Παναγιωτόπουλο
Μεσογείων 227-231
15561 Χολαργός
minister@mod.mil.gr
gram_yetha@mod.mil.gr

Θέμα: Μέτρα συναρτώμενα με τη γονική μέριμνα των παιδιών χωρισμένων γονέων-στελεχών των ΕΔ

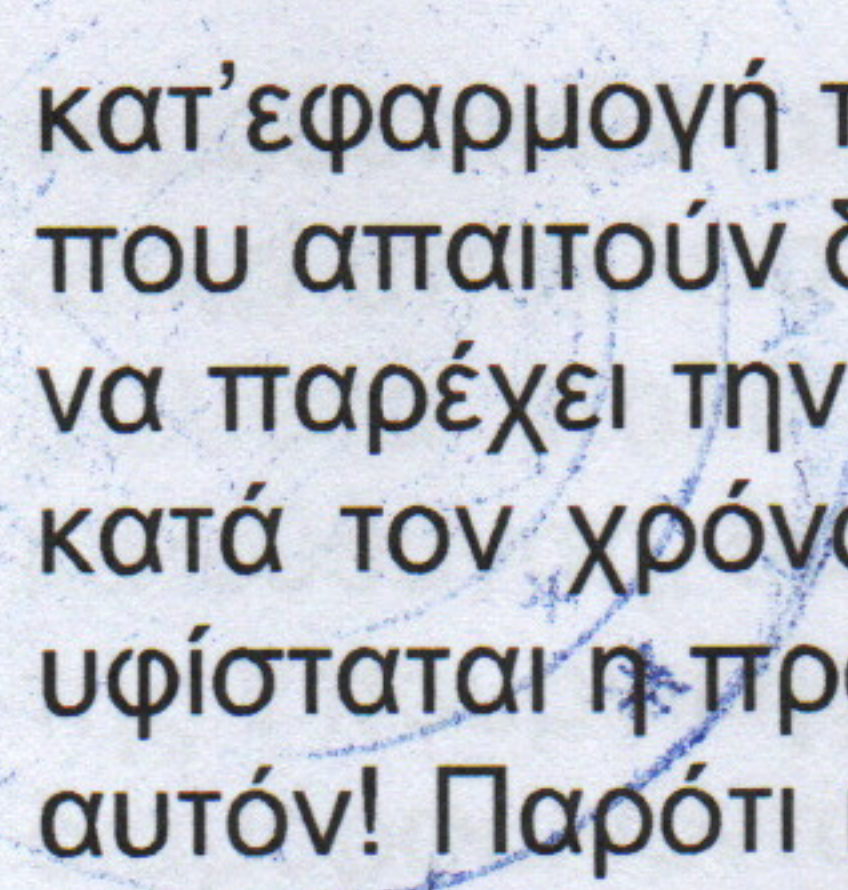
Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 έχει λάβει αναφορές χωρισμένων γονέων-στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, σχετικά με διοικητικά και άλλα ευεργετικά μέτρα για κατηγορίες στρατιωτικού προσωπικού των ΕΔ, τα οποία συναρτώνται με την άσκηση της γονικής μέριμνας των ανήλικων τέκνων τους.

Στο πλαίσιο διερεύνησης των αναφορών, διαπιστώθηκε ότι διατάξεις της με αρ.Φ.400/32/82424/Σ.343/27-5-2011 Απόφασης Υπουργού Εθνικής Άμυνας (ΦΕΚ Β' 1139 2011), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, θέτουν προς εξέταση και αντιμετώπιση ζητήματα, που άπτονται της άσκησης της γονικής μέριμνας (στην οποία περιλαμβάνεται και η επιμέλεια του προσώπου του ανήλικου τέκνου, κατ'άρ.1510 ΑΚ) και της επικοινωνίας μεταξύ τέκνου και γονέα, που δεν μένει μαζί του.

Ειδικότερα, με αφορμή τις επί μέρους αναφορές, διαπιστώνεται ότι οι ρυθμίσεις των άρ.2 για την 'Εκτέλεση υπηρεσιών-Συμμετοχή σε ασκήσεις' και άρ.6 για τον 'Παραθερισμό σε κέντρα των ΕΝ' απέχουν από το να ανταποκρίνονται στο πνεύμα της πρόσφατης τροποποίησης του Οικογενειακού Δικαίου, και συγκεκριμένα του Κεφαλαίου που αφορά τις Σχέσεις Γονέων και Τέκνων, βάσει του Ν.4800/2021, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετείται το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, των οποίων οι γονείς ή ο ένας από αυτούς τυγχάνουν στελέχη, και δη στρατιωτικό προσωπικό, των ΕΔ, χωρίς να είναι (πλέον ή εξ υπαρχής) σε γάμο ή σε σύμφωνο συμβίωσης μεταξύ τους.

Ενδεικτικά, θέτουμε υπόψη σας τις εξής περιπτώσεις. Γονέας, ο οποίος μετά τον χωρισμό, ασκεί από κοινού με τον άλλο γονέα το σύνολο της γονικής μέριμνας, της επιμέλειας συμπεριλαμβανομένης, και μοιράζεται εξ ημισείας τον χρόνο του παιδιού, πρόκειται δηλαδή για εφαρμογή της -κατά την καθομιλούμενη- 'συνεπιμέλειας' όχι μόνο στο θεωρητικό/νομικό επίπεδο της συναπόφασης, αλλά και στο πρακτικό, της συνοίκησης με το παιδί, δεν δικαιούται

κατ'εφαρμογή της διάταξης του άρ.2 της προαναφερόμενης ΥΑ την απαλλαγή από υπηρεσίες που απαιτούν διανυκτέρευση και από τη συμμετοχή του σε ασκήσεις, προκειμένου να μπορεί να παρέχει την αυξημένη φροντίδα που απαιτείται για το ανήλικο τέκνο του που είναι ΑΜΕΑ, κατά τον χρόνο που το παιδί μένει μαζί του (κατά τον μισό χρόνο, τονίζουμε!), επειδή δεν υφίσταται η προϋπόθεση της 'κατ'αποκλειστικότητα' άσκησης της επιμέλειας του παιδιού από αυτόν! Παρότι κατά το διάστημα που το παιδί ΑΜΕΑ μένει μαζί του, στο πλαίσιο εφαρμογής του συστήματος της εναλλασσόμενης κατοικίας του παιδιού, αυτός φροντίζει αποκλειστικά το τέκνο.

Έτσι, όμως, το παιδί στερείται των ευεργετημάτων που θα διέθετε αν ο γονέας του ασκούσε κατ'αποκλειστικότητα την επιμέλειά του, αλλά τότε το ίδιο παιδί δεν θα απολάμβανε πλήρως το δικαίωμά του σε ανατροφή και από τους δύο γονείς από κοινού, το οποίο κατοχυρώνει η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (άρ.18 Ν.2101/1992, με αυξημένη τυπική ισχύ κατά το άρ.28 του Συντάγματος), αφού ο έτερος γονέας θα ήταν αποκλεισμένος από την ανατροφή του.

Έτερος γονέας, ο οποίος μετά τον χωρισμό δεν μένει με το παιδί, αλλά επικοινωνεί μαζί του, αδυνατεί να προσφέρει στο τέκνο τη δυνατότητα παραθερισμού σε κέντρο των ΕΝ, κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας μεταξύ τους στις θερινές διακοπές, διότι στερείται των μορίων που προβλέπονται στο άρ.6 της πιο πάνω ΥΑ, τα οποία θα δικαιούνταν διαφορετικά, εάν δηλαδή παρέμενε σε γάμο, οπότε το τέκνο θα αποτελούσε «προστατευόμενο μέλος», όπως προϋποθέτει η διάταξη.

Ωστόσο, η πρόσφατη τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου, υπό το φως της οποίας θα πρέπει πλέον να εξετάζονται προβλήματα όπως αυτά που επισημάνθηκαν, κινείται προς την κατεύθυνση της διασφάλισης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, ώστε να μην ανατρέπονται, όσο είναι δυνατό μετά τον χωρισμό, οι συνθήκες ζωής του παιδιού και ο τρόπος ανατροφής του, αλλά αντίθετα να διαφυλάσσονται οι σχέσεις του και με τους δύο γονείς του.

Πρωθείται, επομένως, και κατοχυρώνεται εκ του νόμου, η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας στο σύνολό της και από τους δύο γονείς μετά τον χωρισμό (νέο άρ.1513 ΑΚ), και παρότι δεν κατοχυρώνεται εξίσου το μοντέλο της εναλλασσόμενης κατοικίας του παιδιού με τον εξ ημισείας διαμοιρασμό του χρόνου του μεταξύ των γονέων -λύση που προκρίνεται ως η ιδανική από τους ειδικούς (παιδικής ψυχικής υγείας ιδίως, και λοιπούς), ωστόσο λαμβάνεται μέριμνα, ώστε ο χρόνος επικοινωνίας του παιδιού με τον γονέα που δεν μένει μαζί του να μην υπολείπεται του ενός τρίτου του συνολικού χρόνου του παιδιού, με την καθιέρωση του αντίστοιχου τεκμηρίου (νέο άρθρο 1520 Αστικού Κώδικα).

Διατάξεις, όπως αυτές που αναφέρθηκαν, του άρ.2 της ΥΑ Φ.400/32/82424/ Σ.343, όπως ισχύει, οι οποίες δεν ευνοούν την από κοινού ανατροφή του παιδιού χωρισμένων γονέων και από τους δύο γονείς, αλλά ανταποκρίνονται στο παρωχημένο πλέον μοντέλο της ανατροφής του παιδιού από έναν μόνο γονέα μετά το διαζύγιο ή τη διάσταση, ή του άρ.6, που δεν λαμβάνουν υπόψη τη μεταβολή των κοινωνικών συνθηκών και την ανάγκη διατήρησης της ενεργούς παρουσίας και των δύο γονέων στη ζωή του παιδιού και μετά τον χωρισμό τους, αλλά στερούν τον ένα γονέα από τα μέσα για τη βέλτιστη αξιοποίηση του κοινού χρόνου επικοινωνίας μεταξύ του παιδιού και του γονέα που δεν μένει μαζί του -όταν δεν ακολουθείται το μοντέλο της εναλλασσόμενης κατοικίας του παιδιού, χρήζουν άμεσης τροποποίησης και εκσυγχρονισμού τους.

Διότι υποχρέωση του Υπουργείου σας, όπως και κάθε διοικητικής αρχής και κάθε νομοθετικού οργάνου (αλλά και κάθε δικαστηρίου), είναι, σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν παιδιά, να λαμβάνει πρωτίστως υπόψη το συμφέρον του παιδιού, κατ'επιταγή της διάταξης του άρ.3 της ΔΣΔΠ.

Φρονούμε ότι το Υπουργείο σας, που επέδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία προς την αρχή της κοινής ανατροφής των παιδιών και από τους δύο γονείς, ορίζοντας στην ίδια υπό εξέταση ΥΑ ως 'μονογονεϊκή οικογένεια' όχι εκείνη στην οποία ο ένας γονέας ασκεί αποκλειστικά μόνο την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου, όπως ατυχώς προβλέπεται σε πλήθος άλλων

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

νομοθετικών κειμένων, αλλά -σε συνέπεια με την αρχή αυτή- εκείνη στην οποία ο ένας γονέας ασκεί αποκλειστικά το σύνολο της γονικής μέριμνας του ανήλικου τέκνου (άρ.1 α. της ΥΑ), και μάλιστα πολύ πριν την αναθεώρηση του Οικογενειακού μας Δικαίου προς αυτή την κατεύθυνση, θα επιδείξει αντίστοιχη σπουδή για τον εκσυγχρονισμό και των λοιπών διατάξεων της Υπουργικής Απόφασης, ώστε να εξυπηρετούν πλέον τις νέες οικογενειακές συνθήκες, που διαμορφώνονται και καλλιεργούνται μετά τη διάζευξη, τη λύση του συμφώνου συμβίωσης ή την διάσταση και τον χωρισμό γονέων, που δεν περιέβαλαν τη σχέση τους με νομικό τύπο, και έτσι να συνάδουν με τις νέες προβλέψεις των άρθρων 1513 και 1520 του Αστικού Κώδικα.

Με την πεποίθηση ότι θα ανταποκριθείτε στην πρόταση της Αρχής μας, η οποία διατυπώνεται στο πλαίσιο της αποστολής του Συνηγόρου του Πολίτη για την προάσπιση και προαγωγή των συμφερόντων του παιδιού, προκειμένου να επιτευχθεί η ανεμπόδιστη απόλαυση του δικαιώματος του παιδιού σε κοινή ανατροφή και από τους δύο γονείς και του δικαιώματος επικοινωνίας του με τον γονέα που δεν μένει μαζί του, όσον αφορά τα τέκνα χωρισμένων γονέων-στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και στο μέτρο ευθύνης του Υπουργείου σας, παραμένουμε στη διάθεσή σας για συνεργασία και οποιοσδήποτε διευκρινίσεις.

Επικοινωνήστε με:

Θέμα: Μέτρα συναρτώμενα με τη γονική μέριμνα των παιδιών χωρισμένων γονέων-στελεχών των ΕΔ

Ακριβές Αντίγραφο

Παπαδόπουλου Ευαγγελία

Με εκτίμηση

Ανδρέας Ι.Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

Ενδιαφερόμενοι πολίτες

Ειδικότερα, με σφοδρή τις επί μέρους αναφορές, διαπιστώνεται ότι οι ρυθμίσεις των άρθρων 2 για την Έκτελεση υπηρεσιών-Συμμετοχή σε ασκήσεις και άρθρο 5 για τον Παραθερισμό σε κέντρα των ΕΝ απέχουν από το να ανταποκρίνονται στο πνεύμα της πρόσφατης τροποποίησης του Οικογενειακού Δικαίου, και συγκεκριμένα του Κεφαλαίου που αφορά τις Σχέσεις Γονέων και Τέκνων, βάσει του Ν.4800/2021, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετείται το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, των οποίων οι γονείς ή ο ένας από αυτούς τυγχάνουν στελέχη, και δη στρατιωτικό προσωπικό των ΕΔ, χωρίς να είναι (πλέον ή εξ'ουπαρχής) σε γάμο ή σε σύμφωνο συμβίωσης μεταξύ τους.

Ενδεικτικά, θέτουμε υπόψη σας τις ετήσιες περιπτώσεις Γονέας, ο οποίος μετά τον χωρισμό, ασκεί από κοινού με τον άλλο γονέα το σύνολο της γονικής μέριμνας, της επιμέλειας συμπεριλαμβανομένης, και μοιράζεται εξ'ημισίας τον χρόνο του παιδιού, πρόκειται δηλαδή για εφαρμογή της -κατά την καθομιλούμενη- 'συνεπιμέλειας' όχι μόνο στο θεωρητικό/νομικό επίπεδο της συναπόφασης, αλλά και στο πρακτικό, της συναικίησης με το παιδί, δεν δικαιούται